

แบบรายงานผล
การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

นโยบายที่ ๒ นโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๓ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

๑) ผลการดำเนินการพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมตามประเด็นการตรวจ ติดตาม ดังนี้

๑.๑) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

สถานศึกษามีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน โดยสถานศึกษาดำเนินการดังนี้

(๑) สร้างการรับรู้ให้ครูวิชาการในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

(๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดส่งเครื่องมือประเมินหลักสูตรสถานศึกษาให้โรงเรียนประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (๓) โรงเรียนประเมินหลักสูตรและนำผลไปปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชนและทันสมัย (๔) โรงเรียนรายงานผลการประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (๕) นิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ และ (๖) สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

ในส่วนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดการประชุมพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนแต่ละประเภททุกปีการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้ทางการศึกษาพิเศษ วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยระบบกล่องงาน การลงมือปฏิบัติจริง พัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องตามหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่ครอบคลุมเด็กพิการทุกกลุ่มเป้าหมาย ที่มารับบริการ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการพัฒนาศักยภาพตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) อย่างต่อเนื่องและเต็มตามศักยภาพ เช่นเดียวกับโรงเรียนสอนคนตาบอดฯ โรงเรียนได้จัดทำแนวทางการจัดเตรียมหลักสูตรทักษะชีวิต (Life Skills) สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น

๑.๒) การจัดทำมีระบบแนะแนวผู้เรียน (Coaching) ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินกิจกรรมจัดทำแผนพัฒนางานแนะแนวในสถานศึกษา ประจำอย่างเป็นระบบและสามารถจัดแนะแนวได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน ครอบคลุมกิจกรรมแนะแนวอย่างรอบด้านทั้ง ๓ ขอบข่ายพัฒนาศักยภาพด้านการชี้แนะ (Coaching) ให้ครูได้เป็นครูแนะแนวมืออาชีพ

และดำเนินการส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียนด้วยระบบ School Health Hero โดยที่สถานศึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้ (๑) สร้างการรับรู้ให้กับครูแนะแนวและครูประจำชั้นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแนะแนว (Coaching) (๒) ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาศึกษาข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (๓) ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียน (๔) ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา (๕) ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาออกแบบกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนกลุ่มปกติ ส่วนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาหาวิธีป้องกัน แก้ไขปัญหาและดูแลช่วยเหลือนักเรียน หากพฤติกรรมนักเรียนดีขึ้นก็ให้จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนต่อไป และหากพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ส่งต่อไปให้กับครูแนะแนวหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง (๖) ครูแนะแนวรับนักเรียนต่อจากครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา ให้การปรึกษา ช่วยเหลือ หากพฤติกรรมนักเรียนดีขึ้นให้ส่งนักเรียนกลับครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา หากพฤติกรรมไม่ดีขึ้นให้ปรึกษารายกรณีและหากพฤติกรรมนักเรียนไม่ดีขึ้นให้ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก (๗) นิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ และ (๘) สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งการส่งเสริมกิจกรรมแนะแนวการศึกษา ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน อื่น ๆ เช่น กองทัพอากาศ สถาบันพระบรมราชชนก เป็นต้น และชุมชนดำเนินการแนะแนวอาชีพพร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพศึกษาต่อและประกอบอาชีพอิสระ การแนะแนวทางการศึกษาเป็นกระบวนการของการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทางการศึกษาซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนหรือผู้รับบริการทราบถึงแนวทางการเข้ารับการศึกษาแนวโน้มของการศึกษาโอกาสของการศึกษาในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนหรือผู้รับบริการสามารถเลือกแนวทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถทางสติปัญญาความถนัดความสนใจซึ่งจะส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพในอนาคต

ในขณะที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีระบบแนะแนวผู้เรียนโดยบูรณาการการร่วมกับงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) โดยมีกระบวนการให้บริการดังนี้ (๑) การรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิเศษ (๒) การคัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษา/ส่งต่อ (๓) การประเมินความสามารถพื้นฐาน (๔) การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (๕) การให้บริการด้วยการจัดบริการที่เหมาะสมในการส่งเสริม (๖) การประเมินความก้าวหน้า (๗) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการส่งต่อ และ (๘) การติดตามหลังการส่งต่อ ต่อมาส่งเสริมการดำเนินโครงการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมทักษะการดำรงชีวิต กิจกรรมที่ ๒ ประชุมผู้ปกครอง สื่อสารสร้างความเข้าใจการพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตประจำวันและการส่งต่อผู้เรียน เพื่อให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับความสำคัญในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมผู้เรียน พร้อมทั้งแนะแนวและส่งต่อนักเรียนเข้าสู่สถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น โดยมีการวางแผนเปลี่ยนผ่านช่วงเชื่อมต่อนักเรียนสู่เป้าหมายร่วมกับผู้ปกครองอย่างเป็นระบบ

๑.๓) การส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) และความสามารถด้าน Soft Skill

สถานศึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้ (๑) สร้างการรับรู้และพัฒนาครูวิชาการ ผู้สอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ ในจัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการทั้ง ๔ สาขาวิชา คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ นำเอาแกนหลักของสาขาวิชาเหล่านี้มาผสมผสานกันเรียกว่า STEM Education หรือ "สะเต็มศึกษา" ซึ่งถือเป็นการบูรณาการระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ (Interdisciplinary Integration) เพื่อนำเอาจุดเด่นของแต่ละสาขามารวมกันอย่างลงตัว โดยมุ่งเน้นไปที่ทักษะหรือการปฏิบัติจริง ไม่ใช่

เพียงการเรียนรู้ทฤษฎีเท่านั้นได้อย่างเหมาะสมและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต
ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน (จัดอบรมครูผู้เข้าร่วมโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย
และโครงการวิทยาศาสตร์-พลังสิบ ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์ คิดค้นสิ่งใหม่ๆ พัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเองซึ่งอาศัยพื้นฐานการเรียนรู้บูรณาการทั้ง ๔ สาขาวิชา
คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ นั้นเอง) (๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นิเทศ
กำกับ ติดตามในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา (๓) โรงเรียนประเมิน ปรับปรุง และการจัดการเรียนรู้
STEM Education หรือ สะเต็มศึกษา ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของชุมชน
(๔) โรงเรียนรายงานผลการประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ STEM Education อย่างต่อเนื่อง (๕)
นิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ และ (๖) สรุปและรายงานผลการดำเนินการ

ในส่วน of สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีนโยบายในการสอนปรับพื้นฐาน
เน้นกระบวนการสะเต็มศึกษา (Science Technology Engineering and Mathematics Education : STEM)
เป็นการปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ (โดยบูรณาการจากหลักสูตรวิชาซีพระยะสั้น) ให้แก่นักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ ๑ ที่รับเข้ามาใหม่ทุกคน ในสาขางานที่นักเรียนสมัครเข้าเรียนเพื่อให้
นักเรียนได้มีความรู้พื้นฐาน และมีความพร้อมในการศึกษาต่อตามหลักสูตร ซึ่งระดับ ปวช.๑ เน้นกระบวนการ
STEM Education (บูรณาการจากหลักสูตรวิชาซีพระยะสั้น) สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ชั้นปีที่ ๑ มีนโยบายในการสอนปรับพื้นฐานวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาโปรแกรม
คอมพิวเตอร์ออนไลน์ (การสร้าง e-portfolio ด้วย Google Site) เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้น
เกี่ยวกับรายวิชาดังกล่าว ได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในรายวิชาดังกล่าว

๑.๔) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน

ส่วนราชการต้นสังกัด ได้สร้างภาคีเครือข่ายการดำเนินงาน ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน
ภายใน/ภายนอก เพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน ดังนี้ (๑) จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ภาคีเครือข่าย
“SAFE” สถานศึกษาปลอดภัย ระหว่าง สถานีตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานี และ ที่ว่าการอำเภอเมืองสุราษฎร์
ธานี (๒) ภาคีเครือข่ายภายนอก ประกอบด้วย ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๑๑ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สถาบันสุขภาพจิต
เด็กและวัยรุ่นภาคใต้ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด-สุราษฎร์ธานี บ้านพักเด็ก
และครอบครัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ จังหวัด
สุราษฎร์ธานี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และหน่วยงานอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้อง โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานส่งเสริม ป้องกัน และเฝ้าระวัง
ปัญหาสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน/วัยรุ่น ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา (๓) ภาคีเครือข่ายภายใน ประกอบด้วย
เครือข่ายบางกุ้ง เครือข่ายขุนทะเล เครือข่ายกาญจนดิษฐ์ เครือข่ายท่าทองอูแฑ เครือข่ายช้างคู่ เครือข่ายกรูดป่า
ร่อนคลองสระ เครือข่ายดอนสัก เครือข่ายปากแพรก เครือข่ายสมุย ๑ เครือข่ายสมุย ๒ และ เครือข่ายเกาะพะงัน
(๔) นักจิตวิทยาของโรงพยาบาลในเขตพื้นที่รับผิดชอบ กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน ครอบครัว ร่วมกัน
หาแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีสภาพจิตใจที่ดีขึ้น และสามารถกลับมาเรียนได้ตามปกติ

ในส่วน of ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตระหนักและให้ความสำคัญ
ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับ

ผู้อื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข การดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนพิการนั้น แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย ดังนี้ (๑) กลุ่มเด็กพิการรับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี (๒) นักเรียนพิการเรียนรวมในโรงเรียนปกติ (๓) ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาล การดำเนินงานนั้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคให้มีส่วนร่วม เช่น (๑) ผู้ปกครองนักเรียน (๒) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (๓) เครือข่ายโรงพยาบาลและกลุ่มงานด้านสาธารณสุข (๔) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๕) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (๖) กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเรียนรวม และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒) ปัญหาอุปสรรค

ส่วนราชการพบปัญหาอุปสรรค ดังนี้ (๑) ครูขาดเทคนิควิธีการ Coaching ที่มีประสิทธิภาพ (๒) ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลเชิงลึกในการคัดกรองผ่านระบบ School Health HERO ได้ทำให้ไม่ทราบว่าสถานศึกษาในสังกัดได้ทำการคัดกรองครบหรือไม่ ทำให้กำกับติดตามได้ยาก เนื่องจากมีปัญหาในส่วนของคุณข้อมูลรายบุคคล ซึ่งทางเจ้าของระบบคือกรมสุขภาพจิต ไม่อนุญาตให้บุคคลนอกหน่วยงานเข้าถึงแอดมินของสำนักงานเขตพื้นที่ทำได้แค่การเพิ่ม-ลด แอดมินของโรงเรียนเท่านั้น (๔) ครูแนะแนวในสถานศึกษามีน้อย และครูที่ทำหน้าที่แนะแนวไม่ได้จบสาขาวิชาเอกจิตวิทยาและการแนะแนวโดยตรง ขาดความรู้ความเข้าใจขอบข่ายเนื้อหาสาระ ในการ จัดกิจกรรมแนะแนวกิจกรรมตามกระบวนการงานแนะแนว (๕) ครูยังขาดทักษะความรู้ในการประเมินอาการของนักเรียนที่มีภาวะปัญหาทางสุขภาพจิตกรณีที่ต้องส่งต่อ เกิดการล่าช้าในการส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๖) ความยากในการสร้างความรู้และทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง เพื่อให้เข้าใจและยอมรับอาการและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นของนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิตเพื่อนำไปสู่การรักษาต่อไป (๗) การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือและพัฒนา นักเรียนพิการนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านร่วมวางแผนพัฒนาและแก้ไขปัญหา ซึ่งในปัจจุบันพบว่า บุคลากรในกลุ่มนักสหวิชาชีพนั้นไม่เพียงพอ ส่งผลให้การดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียน พิการ และการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครอบครัว ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลนักเรียน ไม่สามารถ ดำเนินการได้ในทันที และไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่

๓) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ส่วนราชการต้นสังกัดได้มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้ (๑) สร้างและประสานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวในพื้นที่ เพื่อร่วมกันสร้างความเข้มแข็งและขับเคลื่อนงานแนะแนวเชิงรุก เพื่อให้ทันต่อ เหตุการณ์และเป็นปัจจุบัน (๒) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรดำเนินการจัดทำระบบการจัดเก็บ ข้อมูลขึ้นมาเองเพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบ การนำข้อมูลไปใช้ และเป็นรูปแบบเดียวกัน (๑) ควรมีการส่งเสริมการ อบรมพัฒนาศักยภาพของครูแนะแนวให้มีทักษะ ความรู้ ให้ทันต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ (๒) ควรจัดให้มีเวทีนำเสนอผลการดำเนินงานแนะแนวของแต่ละโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อนักเรียน (๓) โรงเรียนควรมีการดำเนินงานส่งเสริมป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ของนักเรียนและครูอย่าง (๕) กรณีเกิดปัญหาหรือเกิดเหตุต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ควรแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดให้ทราบทันที เพื่อได้ ดำเนินการประสานและวางแผนช่วยเหลือต่อไป (๖) กรณีนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิตและแสดงพฤติกรรมที่เป็น อันตรายต่อตัวเองและผู้อื่น โรงเรียนควรมีการส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เร็วที่สุด (๗) ควรมีการประชาสัมพันธ์ สื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจการให้บริการด้านการศึกษาพิเศษ และการ ส่งต่อนักเรียน ให้ครอบครัว ผู้มีส่วน

เกี่ยวข้อง หรือชุมชนได้รับรู้และเข้าถึงบริการ เพื่อการส่งเสริมพัฒนาเด็กพิการได้อย่างทัน่วงทีและทั่วถึง (๘) ขาด
การสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนต่อสายอาชีพ การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ต้องมุ่งเน้นด้านการสื่อสารที่ถูกต้อง
เกี่ยวกับการเรียนสายอาชีพให้มากขึ้นและต่อเนื่อง

๔) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

-ไม่มี-